

Sygn. akt *XXVII Ca 1773/17*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 września 2018 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXVII Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący:	SSO Jan Bołonkowski
Protokolant:	st. sekr. sąd. Małgorzata Andrychowicz

po rozpoznaniu w dniu 14 września 2018r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa *M. P., A. O. (1), D. U., J. P., R. O., B. O., A. O. (2), S. P.*

przeciwko (...) *Sp. z o.o. w W.*

o zapłatę

na skutek apelacji powodów

od wyroku Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie

z dnia 31 marca 2017 r., sygn. akt II C 2912/16

1. oddała apelację;

2. zasądza od *M. P., A. O. (1), D. U., J. P., R. O., B. O., A. O. (2), S. P.* na rzecz (...) *Sp. z o.o. w W.* kwoty po 120 (sto dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

SSO Jan Bołonkowski

Sygn. akt *XXVII Ca 1773/17*

UZASADNIENIE

Z uwagi na to, że niniejsza sprawa podlega rozpoznaniu według przepisów

o postępowaniu uproszczonym, stosownie do art. 505¹³ § 2 k.p.c., ograniczono uzasadnienie wyroku do wyjaśnienia jego podstawy prawnej z przytoczeniem przepisów prawa.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest niezasadna.

Sąd Okręgowy podziela ustalenia faktyczne Sądu Rejonowego i przyjmuje je za własne. Akceptuje również wnioski wywiedzione z tych ustaleń i ocenę prawną przedstawioną przez Sąd I instancji w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku.

Kwestionowany przez skarżących wyrok nie może być skutecznie wzruszony na skutek złożonej apelacji, gdyż podniesione w niej zarzuty są niezasadne.

Kwestia terminu przedawnienia roszczenia z art. 7 rozporządzenia (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. ustanawiającego wspólne zasady odszkodowania i pomocy pasażerom w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, uchylającego rozporządzenie (EWG) nr 295/91, zwanego dalej „rozporządzeniem”, była przedmiotem rozstrzygnięcia Sądu Najwyższego w uchwale z dnia 17 marca 2017 roku, sygn. akt III CZP 111/16.

Odszkodowanie przysługujące na podstawie art. 7 ust.1 rozporządzenia stanowi cywilnoprawną kompensację szkód materialnych i niematerialnych, związanych z nienależytym wykonaniem przez przewoźnika zobowiązania wynikającego z zawartej umowy przewozu. Jak podkreślił Sąd Najwyższy, umowny charakter odpowiedzialności przewoźnika na podstawie powołanego rozporządzenia został wyraźnie przyjęty także w orzecznictwie TSUE (wyrok z dnia 9 lipca 2009 r. w sprawie C-204/08; wyrok z dnia 23 października 2012 r. w połączonych sprawach C-581/10 i C-629). Tym samym przesądzając o umownym charakterze roszczeń wykluczono tezę o przedawnieniu roszczeń pasażerów na podstawie art. 442¹ k.c.

Przepisy rozporządzenia mają zastosowanie również wówczas, gdy podróżny wykonuje lot na podstawie umowy, która nie jest zawarta bezpośrednio z przewoźnikiem (w przedmiotowej sprawie przelot był częścią usługi wykupionej przez powodów w biurze podróży).

Jak wskazał Trybunał Sprawiedliwości w wyroku z dnia 11 maja 2017 r. C- 302/16, rozporządzenie nr 261/2004 obejmuje zarówno przewoźników lotniczych wykonujących lub zamierzających wykonać lot zgodnie z umową zawartą z pasażerem lub działającej w jego imieniu innej osoby prawnej lub fizycznej, mającej umowę z tym pasażerem. Celem rozporządzenia jest bowiem zapewnienie wysokiego poziomu ochrony pasażerów poprzez ustanawianie wspólnych zasad systemu należnych im odszkodowań w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lotu lub jego dużego opóźnienia dla pasażerów lotów regularnych, ale również pasażerów lotów nieregularnych, w tym także stanowiących część zorganizowanych wycieczek (motyw 1,4,5 rozporządzenia). Przepisy te ustanawiają jednakowe dla wszystkich pasażerów zryczałtowane odszkodowanie za lot opóźniony, różnicowane wyłączeniem długością lotu, bez względu na to czy pasażer miał umowę zwaną bezpośrednio z przewoźnikiem, czy za pośrednictwem osób trzecich, czy była ona częścią imprezy turystycznej, w której pasażer brał udział.

Jak podkreślał Trybunał Sprawiedliwości w swoich orzeczeniach (m.in. w sprawie C-344/04), szkody powstałe na skutek odwołania czy opóźnienia lotu lub nieprzyjęcia pasażera na pokład są niemal identyczne dla wszystkich tych podróżnych i przez to mogą być naprawione poprzez ujednoczone i zryczałtowane odszkodowanie, które ma zadośćuczynić stracie czasu. Zgodnie z powołanym rozporządzeniem, uprawnienia pasażerów, bez względu na sposób zawarcia umowy z przewoźnikiem, są równe i jednakowe, podobnie jak obowiązki wykonującego lot przewoźnika wobec tych osób. Zasady te nakazują również zapewnić pasażerom opóźnionego lotu jednakowy sposób dochodzenia do wypłaty odszkodowania.

Jeśli tak, to powinni być oni również zrównani w niekorzystnych skutkach prawnych spowodowanych z jednej strony upływem czasu, z drugiej niewykonywaniem przez uprawnionego przysługujących mu uprawnień (uprawniony nie ma obowiązku korzystania ze swego prawa, wykonywania go, jednak musi liczyć się w takim wypadku z powstaniem niekorzystnych dla siebie skutków prawnych, łącznie z utratą prawa).

Tak więc wychodząc od celu przepisów rozporządzenia i zasad stanowiących jego podstawę przyjąć należy, że pozostawiając każdemu z państw członkowskich ustalenie przepisów regulujących przedawnienie roszczeń (wyrok TSUE z dnia 22 listopada 2012 r.

w sprawie C-139/11) przy ich stosowaniu uwzględniać należy nie tylko zasady równoważności i skuteczności ale także jednolitości i równości w dochodzeniu odszkodowania bez względu na sposób zawarcia umowy z przewoźnikiem.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy uznał, że termin przedawnienia roszczeń o odszkodowanie przewidziany w art. 7 rozporządzenia winien być stosowany jednakowo w stosunku do wszystkich pasażerów spełniających przesłanki wskazane w rozporządzeniu, bez względu na rodzaj stosunku umownego łączącego strony, tj. czy przewóz odbywał się na podstawie samodzielnej umowy przewozu zawartej pomiędzy pasażerem i przewoźnikiem, czy na podstawie umowy mieszanej o usługę turystyczną w ramach lotu czarterowego.

Powodowie dochodzili odszkodowania za opóźnienie lotu, który miał miejsce w dniu 3 sierpnia 2013 roku. Natomiast z powództwami o jego zasądzenie wystąpili dopiero w dniu 2 listopada 2016 r., a więc po upływie 3 lat od opóźnionego lotu. Skoro roszczenie o odszkodowanie przewidziane w art. 7 rozporządzenia przedawnia się w terminie rocznym na podstawie art. 778 k.c., to wobec podniesienia zarzutu przedawnienia przez pozwanego żądania pozwów nie mogły zostać uwzględnione.

Zgodnie z art. 117 § 2 k.c. ustawowym skutkiem przedawnienia jest powstanie po upływie terminu przedawnienia po stronie tego, przeciw komu przysługuje roszczenie, uprawnienie do uchylecia się od jego zaspokojenia. Jest to przysługujące dłużnikowi prawo podmiotowe kształtujące, a oświadczenie w tym przedmiocie ma charakter swoistej jednostronnej czynności prawnokształtującej (por. wyrok SN z 19 marca 1997 r, II CKN 46/97).

W apelacji pełnomocnik powodów podniósł, że roszczenia powodów powinny być badane w kontekście odpowiedzialności za czyn niedozwolony pozwanego polegający na niedopełnieniu obowiązku informacyjnego określonego w art. 14 ust. 2 rozporządzenia, a w takim przypadku może mieć zastosowanie trzyletni okres przedawnienia określony w art. 442¹ § 1 k.c.

Powyższe stanowisko pełnomocnika powodów należy kwalifikować jako zmierzające do niedopuszczalnej w postępowaniu uproszczonym zmiany powództwa. W pozwach i w toku postępowania przed Sądem pierwszej instancji powodowie żądali jedynie zasądzenia od pozwanego odszkodowań po 400 Euro z tytułu opóźnienia lotu na podstawie art. 7 rozporządzenia. Natomiast w apelacji pełnomocnik powodów pod pozorem argumentacji prezentuje nową podstawę faktyczną żądania i wywodzi z niej roszczenie oparte na innej podstawie prawnej. Ustosunkowując się do tych wywodów apelacji należy stwierdzić, że po pierwsze, zgodnie z art. 505⁴ § 1 k.p.c. w postępowaniu uproszczonym zmiana powództwa jest niedopuszczalna. Po drugie, roszczenie wywodzone z przepisów o odpowiedzialności deliktowej w ogóle nie może być rozpoznane w postępowaniu uproszczonym (art. 505¹ k.p.c.).

Z powyższych względów apelacja jako bezzasadna podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.

Orzekając o kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy uznał za zasadne zastosowanie art. 102 k.p.c. i zasądzenie od każdego z przegrywających powodów na rzecz pozwanego tylko części kosztów, tj. wynagrodzenia pełnomocnika pozwanego w najniższej stawce 120 zł (§ 10 ust 1 pkt 1 w zw. z § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości

z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych, Dz.U. z 2015 r. poz. 1804, z późn. zm.). Sąd Okręgowy miał bowiem na uwadze, że ogłoszenie pisemnego uzasadnienia uchwały Sądu Najwyższego w z dnia 17 marca 2017 r., sygn. akt III CZP 111/16 oraz wydanie wyroku Trybunału Sprawiedliwości w z dnia 11 maja 2017 r. w sprawie

C- 302/16 nastąpiło dopiero po wniesieniu apelacji w niniejszej sprawie, a wcześniejsze rozbieżności w zakresie przyjmowanego przez sądy terminu przedawnienia mogły uzasadniać subiektywne przekonanie powodów o zasadności roszczeń i możliwości skutecznego

ich dochodzenia przed upływem trzech lat od opóźnionego lotu. Poza tym nakład pracy pełnomocnika pozwanego w postępowaniu apelacyjnym nie był znaczny, a postępowanie nie było skomplikowane.